

Rädda Barnens Ungdomsförbunds remissvar

- *SOU 2021:43 Ett förstärkt skydd mot sexuella kränkningar*

Rädda Barnens Ungdomsförbund (802416-1203) har beretts tillfälle att yttra sig om *ett förstärkt skydd mot sexuella kränkningar*.

Rädda Barnens Ungdomsförbund (RBUF härmed) är en organisation av barn och unga som kämpar för att FN:s konvention om barnets rättigheter ska efterlevas och respekteras samt att ge barn makt och möjlighet att förändra sin och andra barns situation, här och nu. Sen vi grundades (2003) har vi arbetat för att stoppa vuxnas våld mot barn. RBUF grundades av barn, organiseras av barn och leds av barn. Det gör oss till en mycket unik organisation och röst när det gäller barnrättsfrågor.

Vi vill understryka värdet vi ser i att organisationer som består av barn och unga konsulteras. I framtiden vill vi se fler organisationer som direkt representerar barn och deras åsikter bland remissinstanserna för lagförslag rörande barn.

Rädda Barnens Ungdomsförbund tillstyrker förslagen i sin helhet men lämnar följande synpunkter.

Kortfattade synpunkter:

1. Brott mot barn
2. Särskilt utsatta grupper av barn
3. Förebyggande
4. Barnahus

1. Brotts mot barn

RBUF ser att det finns en oroväckande låg kompetens i det svenska rättsväsendet när det gäller att arbeta med barn. Förhör, utredningar och rättegångar är utformade efter vuxna. När svenska domare, åklagare och försvarsadvokater saknar både barnperspektiv och barnrättsperspektiv blir det svårt för barn att få upprättelse när deras rättigheter kränkts.

RBUF vill se ett rättssystem där barnets bästa kommer i första hand. För att förbättra rättssystemet behöver poliser, åklagare, domare och försvarsadvokater utbildning i kommunikation med barn, barnpsykologi och om barnets rättigheter. Barnanpassade metoder för exempelvis förhör behöver utvecklas och användas.

Rättsprocesser som handlar om barn som utsatts för brott behöver gå snabbare. RBUF kräver att polis och åklagare ska börja följa lagen om att utredningar som rör brott mot barn får ta som längst tre månader. Vi kräver även att det blir lag på att barn ska bli hörda av polis inom två veckor när dom misstänks vara utsatta för brott.

Vi tycker att barnkonsekvensanalyser ska användas varje gång rätten fattar ett beslut som påverkar barn. Barnkonsekvensanalys är ett verktyg som undersöker om förslag till beslut är utformat från ett barnperspektiv. För att ta reda på om så är fallet undersöks dom mest relevanta konsekvenserna som kan förväntas utifrån beslutet. Analysen ska synliggöra barnets bästa och skrivas in i ärendet under en egen rubrik.

2. Särskilt utsatta grupper av barn

Barn är inte en homogen grupp, vilket inte är nytt, men det kan lätt glömmas bort. Det finns särskilt sårbara barn som löper större risk till utsatthet. Det får heller inte glömmas att det finns multiutsatta barn som därför far större risk till psykisk ohälsa. De barn som RBUF kan peka ut som särskilt sårbara är: HBTQI-barn, barn på flykt och papperslösa barn, funktionsnedsatta barn.

Det är bra att utredningen lägger fokus på den yngre gruppen barn, men barnen mellan 15-18 år får inte glömmas bort.

3. Förebyggande

Det är viktigt att vi ökar det förebyggande arbetet, dels med insatser mot barn. Genom att samtala i tidig ålder om rätten till sin kropp och samtycke.

Även att utbilda barn i tidig ålder om barnkonventionen. Om vi känner till våra egna rättigheter är det enklare för oss att veta när som kränkts. Idag ser vi att många barn har dålig koll på sina egna rättigheter och många har inte ens hört talas om Barnkonventionen. Artikel 42 i barnkonventionen säger att "Konventionsstaterna åtar sig att genom lämpliga och aktiva åtgärder göra konventionens bestämmelser och principer allmänt kända bland såväl vuxna som barn." Rädda Barnens Ungdomsförbund anser att det bör vara obligatoriskt att lära barn om Barnkonventionen och deras rättigheter i tidig ålder och även att Barnkonventionen ska finnas lätt tillgänglig för alla barn, en lösning är att sätta upp en förenklad version av Barnkonventionen i varje klassrum.

4. Barnahus

RBUF vill att alla barn ska ha tillgång till ett Barnahus av god kvalite. Vi vill också att det ska finnas tydliga nationella kvalitetskrav för Barnahus så att bostadsort inte avgör vilket stöd ett barn får när det utsätts för våld.